

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/219/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515205414
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8515205414.2

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v právnej veci žalobkyne S. K., nar. X.X.XXXX, bytom E. č. XXX, občianka SR právne zastúpená Mgr. Marcelom Kandrikom, advokátom so sídlom Grešova 7, 080 01 Prešov proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a.s. so sídlom Garbiarska 2, Košice 040 71, IČO: 31 690 904 v konaní o zaplatenie 260 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 260 eur s 5,05 % ročný úrokom z omeškania od 26.1.2016 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je povinný n a h r a d i ť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej 260 eur s úrokom z omeškania a k náhrade trov konania.

Návrh odôvodnila tým, že dňa 28.1.2008 uzavrela so žalovaným poisťovňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Listom zo dňa 16.4.2010 jej žalovaný oznámil zrušenie predmetnej poisťovnej zmluvy ku dňu 19.2.2010 s preplatkom 26,37 eur. Napriek uvedenému jednostrannému úkon žalovaného majúceho za následok zánik poisťovnej zmluvy, pristúpil žalovaný k návrhu na začatie konania o zaplatenie 237,21 eur na Arbitrážnom súde v Košiciach. Tento súd rozsudkom sp. zn. 2C/108/2012 zo dňa 19.1.2012 zaviazal žalobkyňu zaplatiť 237,21 eur titulom osobitnej pohľadávky poisťovne voči poistenému vo výške vyplatenej provízie sprostredkovateľovi poistenia a titulom náhrady trov konania zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanému sumu 276 eur.

Predmetný rozhodcovský rozsudok považuje za paakt, pretože bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskom právnom vzťahu, ktorý navyše zanikol dňa 19.3.2010. Pohľadávky „judikovaná“ nezákonným rozhodcovským súdom nikdy .neexistovala. Vzhľadom na tieto skutočnosti považuje jednotlivé plnenia zasielané žalovanému v období od 12.12.2012 do 12.1.2015 v celkovej výške 260 eur za bezdôvodné obohatenie. K prípadnej námietke premičania uviedla, že o tom, kto a v akej výške sa na jej úkor obohatil zistila až v januári 2015 po porade s právnym zástupcom.

Žalovaný nesúhlasil s tým, že by malo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu. Právnym dôvodom pohľadávky uplatnenej v rozhodcovskom konaní bolo nezaplatenie poisťovného, právnym titulom bola poisťovná zmluva a jej všeobecné podmienky. Predmetný rozhodcovský rozsudok nebol doposiaľ zrušený. Žalobkyňa nevyužila možnosť v lehote 30 dní od jeho doručenia podať žalobu na jeho zrušenie. Po viac ako 3 rokoch od jeho doručenia sú akékoľvek možnosti odvrátenia jeho účinkov prekludované. Ak by hypoteticky aj predmetný rozsudok neexistoval, právny titul, dôvod a základ pohľadávky tu existuje,

pričom pohľadávku uznala aj žalobkyňa v rámci vzájomnej komunikácie listom zo dňa 22.11.2012. Keďže rozhodcovský rozsudok tvorí prekážku „res iudicata“, ktorý deklaruje existenciu pohľadávky žalovaného považuje žalobu za špekulatívnu. Podobne považuje za špekuláciu tvrdenie žalobkyne ohľadne plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. O tom, kedy a komu má platiť sa žalobkyňa dozvedela v momente uzavretia poisťnej zmluvy a najneskoršie sa o tom dozvedela momentom doručenia rozhodcovského rozsudku. Od tohto momentu začala žalobkyňa plynúť subjektívna premlčacia lehota. Namietol preto aj premlčanie nároku a navrhol žalobu zamietnuť.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavila žalobkyňa. Jej právny zástupca ospravedlnil jej neúčast' na pojednávaní a súhlasil s prejednaním veci aj v jej neprítomnosti, preto súd v súlade s § 101 ods. 2 prejednal vec aj v neprítomnosti žalobkyne.

Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní trval na podanej žalobe z dôvodov v nej uvedených. K argumentom žalovaného uviedol, že poisťná zmluva zanikla 19.3.2010 ex tunc, keď ide o občianskoprávny vzťah, a teda zanikla aj rozhodcovská doložka. Poukázal tiež na bohatú judikatúru súdov týkajúcu sa rozhodcovských doložiek žalovaného. Keďže rozhodcovský súd rozhodoval na základe neexistujúcej rozhodcovskej doložky, jeho rozhodnutia nemá žiadne právne účinky.

Zástupca žalovaného na pojednávaní zopakoval argumenty z vyjadrenia žalovaného. Poukázal aj na rozhodnutia súdov, ktoré zamietli žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku v dôsledku uplynutia prekluzívnych lehôt.

Súd sa oboznámil so žalobou a vyjadrením žalovaného a prednesmi zástupcov účastníkov konania, vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, najmä so poisťnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXXzo dňa 28.1.2008, Všeobecnými poisťnými podmienkami (ďalej len VPP), podaním žalovaného označeného ako zrušenie PZ zo dňa 16.4.2010, rozhodcovským rozsudkom Arbitrážneho súdu v Košiciach sp. zn. 2C/1082/2012zo dňa 19.1.2012, predžalobnou výzvou žalobkyne zo dňa 11.2.2015, žiadosťou žalobkyne o zrušenie trvalého príkazu, výzvou na úhradu - splátkový kalendár zo dňa 23.11.2012, výpismi z účtu o splátkový kalendár zo dňa 22.11.2012, návrhom na uzavretie poisťnej zmluvy a zistil, že skutkový stav týkajúci sa uzavretia, ukončenia poisťnej zmluvy a uplatnenia nároku žalovaného na rozhodcovskom súde zodpovedá stavu, ako ho v návrhu opísala žalobkyňa.

Na základe takto ustáleného skutkového stav súd právne uzatvára:

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 454 Obč. zák. bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Obč. zák. právo najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 52 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Obč. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Obč. zák. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 prvá veta Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Obč. zák. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa XV. časti bodu 1 Všeobecných poistných podmienok (ďalej len VPP) poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov
.s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

Podľa XV. časti bodu 2 VPP pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. Svoj výslovný, bezvýhradný a neodvolateľný súhlas s týmto vyjadruje poisťník podpisom týchto všeobecných poistných podmienok. Rozhodca musí byť plnoletý, spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu, musí mať skúsenosti na výkon funkcie rozhodcu a musí byť bezúhonný. Poisťovňa vydá štatút rozhodcovského súdu a jeho rokovací poriadok, ktorý zverejní na svojej internetovej stránke. Ak stály rozhodcovský súd zriadi osobitná právnická osoba, jeho štatút i rokovací poriadok vydá táto právnická osoba a zverejní ho postupom podľa § 12 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. uverejnením v Obchodnom vestníku.

Podľa XVII. časti bodu 7a VPP s uzavretím poistnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poistnej zmluvy medzi poisťovňou a poisťníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poistnej zmluvy vzniká poisťovní osobitná pohľadávka voči poisťníkovi vo výške vyplatenej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poistnej zmluvy, ktorá sa vysporiada pri ukončení poistného vzťahu zápočtom voči odkúpnej hodnote, ak je vytvorená, alebo poistnému plneniu. Ak odkúpna hodnota pri ukončení poistného vzťahu vytvorená nebola pohľadávka sa stáva splatnou dňom končenia poistného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poisťníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poistných podmienkach pred rozhodcovským súdom.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Vykonávajúcim predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Právne posúdenie veci:

Vzhľadom na zistený skutkový stav v súlade s citovanou právnou úpravou súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne je dôvodný.

Účelom právnej úpravy bezdôvodného obohatenia je predovšetkým zabrániť vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor iného a v prípade, že dôjde k bezdôvodnému obohateniu, zabezpečuje možnosť domôcť sa vydania tohto obohatenia. Ako už vyplýva z názvu tohto inštitútu, ide o získanie nejakého prospechu na úkor iného bez právneho dôvodu alebo z neplatného právneho dôvodu alebo dôvodu, ktorý odpadol alebo aj plnením povinnosti za povinný subjekt, ktorú povinnosť mal povinný subjekt plniť sám. Bezodôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho sa niekto obohatil. Získané bezodôvodné obohatenie môže spočívať vo veciach, výkonoch, ale aj v tom, že majetok zodpovednostného subjektu sa nezmenšil, hoci k takémuto zmenšeniu by došlo, ak by plnil svoju povinnosť.

Žalovaný vo svojich námietkach proti žalobe namietal jednak skutočnosť, že v danom prípade nejde o bezodôvodné obohatenie a zároveň namietal premlčanie uplatňovaného nároku. Súd sa preto v prvom rade vysporiadal s právnym posúdením nároku žalobkyne a následne s tvrdením, či uplatnený nárok je premlčaný.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že účastníci konania platne uzavreli poisťnú zmluvu. Je tiež nepochybné, že žalobkyňa v danom prípade vystupovala ako fyzická osoba, ktorá zabezpečovala svoje potreby, teda ako spotrebiteľ, kým žalovaný pri poskytovaní poistenia vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Z uvedeného potom vyplýva, že poisťná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľskej zmluvy a táto nesmie byť v rozpore s §§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré obsahujú úpravu spotrebiteľských zmlúv.

Východiskom žalobkyne pri posúdení svojho nároku ako bezodôvodného obohatenia bola skutočnosť, že platila na základe rozhodcovského rozsudku, ktorý je paaktom, pretože bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Ako predbežnú otázku právneho posúdenia nároku žalobkyne preto súd preskúmal napádanú platnosť rozhodcovskej doložky.

Súdu je z úradnej činnosti známe, že v žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov vydaných v prospech žalovaného Arbitrážnym súdom v Košiciach, boli spotrebiteľia úspešní a rozhodcovská doložka v rovnakom alebo obdobnom znení ako bola „dohodnutá“ aj v tomto prípade bola súdmi považovaná alebo vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a teda je považovaná za neplatnú (napr. rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 2C/226/2012 zo dňa 8.7.2013, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Prešove (dovolacie konanie bolo zastavené), rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 17C/446/2012 zo dňa 8.4.2013 a pod., a to tak z dôvodu absencie individuálnosti dojednania rozhodcovskej doložky, ako aj z dôvodu značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takisto je súdu z úradnej činnosti známe, že v mnohých exekučných konaniach boli žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech žalovaného (v exekučnom konaní oprávneného) zamietnuté z dôvodu, že súdy posúdili rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ktorá je tým pádom neplatná, v dôsledku čoho v tej ktorej veci rozhodol rozhodcovský súd, ktorý nemal právomoc na konanie a rozhodnutie o návrhu žalovaného. Žalovaný bol účastníkom vyššie uvedených konaní a sú mu známe dôvody vyhlásenia rozhodcovskej doložky za neprijateľnú, preto súd bez obšírneho odôvodňovania (ktoré je už uvedené vo vyššie uvedených rozhodnutiach) považoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ktorá je v dôsledku toho neplatná.

K námietke žalovaného, že žalobkyňa nevyužila možnosť napadnúť rozhodcovský rozsudok žalobou na jeho zrušenie v zákonnej lehote súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 217/2012 zo dňa 21. marca 2013, v ktorom NS SR uviedol, že „Pokiaľ sa rozhodcovské konanie týka sporu z iného, než spotrebiteľského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 21 ods. 2) a aby žalobou podanou na príslušnom súde sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm. c/), vylučujú skúmanie právomoci rozhodcovského súdu v exekučnom konaní. V týchto ustanoveniach sa totiž premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „vigilantibus iura scripta

sunt" („práva patria bdelym" alebo „nech si každý stráži svoje práva" alebo „zákony sú písané pre bdelych"). Nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v iných, než spotrebiteľských veciach, znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v exekučnom konaní, pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel - boli by nadbytočné.

Ak je však predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, tento záver neplatí. Už v rozhodnutí sp.zn. 6 Cdo 1/2012 dovolací súd uviedol, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt" v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu.

Takúto interpretáciu označených ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní v spojitosti s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje naplnenie príkazu vyplývajúceho z princípu ochrany práv spotrebiteľa, ktorým je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov.“

V uvedenom konaní NS SR riešil otázku, či exekučný súd je oprávnený preskúmať platnosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve v exekučnom konaní a v prípade zistenia jej neplatnosti vyvodiť z toho príslušné následky, pričom NS SR dospel k záveru, že toto oprávnenie exekučnému súdu prislúcha, aj keď spotrebiteľ nevyužil svoje právo napadnúť rozhodcovský rozsudok žalobou na jeho zrušenie. Ak toto oprávnenie má súd v exekučnom konaní, čiže vo vykonávacom konaní, nepochybne má toto právo aj súd konajúci vo veci samej v základnom konaní.

Za tohto stavu súd uzavrel, že rozsudok Arbitrážneho rozhodcovského súdu v Košiciach vydaného na základe neplatnej rozhodcovskej doložky je nulitným rozhodnutím, ktoré nespôsobuje právne účinky. Ak žalobkyňa na jeho základe plnila, plnila na základe neplatného právneho úkonu. V takom prípade podľa názoru súdu ide o bezdôvodné obohatenie. K námietke žalovaného, že rozhodcovský rozsudok zakladá prekážku rozhodnutej

veci súd uvádza, že nulitné rozhodnutie vydané orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie nezakladá prekážku rozhodnutej veci. Tento názor potvrdilo aj vyššie citované uznesenie NS SR, ako aj mnoho ďalších rozhodnutí slovenských súdov (napr. rozsudok KS Prešov sp. zn. 8Co/173/2015 zo dňa 25.2.2016).

Následne súd pristúpil k posúdeniu, či uplatnený nárok je premlčaný. Občiansky zákonník pri premlčaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia rozlišuje tzv. objektívnu a subjektívnu premlčaciu dobu. Objektívna premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Subjektívna premlčacia doba je 2-ročná a plynie odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Začiatok plynutia týchto dôb môže byť rôzny, obe premlčacie doby môžu začať plynúť spoločne, jedným momentom alebo subjektívna lehota môže začať plynúť neskôr. Podstatnou pre posúdenie, či došlo k premlčaniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je skutočnosť, či už uplynula niektorá z uvedených premlčacích dôb, pretože uplynutím hociktorej z uvedených dôb sa nárok premlčí, aj keď druhá doba ešte neuplynula (napr. ak začali obe doby plynúť jedným momentom, uplynutím 2-ročnej premlčacej doby sa nárok premlčí aj keď ešte neuplynula 3-ročná objektívna doba).

V danom prípade žalobkyňa plnila žalovanému dlžnú sumu v splátkach po 10 eur mesačne. Začiatok objektívnej premlčacej doby je v danom prípade moment zaplatenia tej ktorej splátky, pretože až je zaplatením došlo k bezdôvodnému plneniu. Prvú splátku žalobkyňa odoslala z účtu dňa 12.12.2012. Ostatné splátky boli zaplatené neskôr. Žaloba bola súdu doručená 10.12.2015, čiže objektívna 3-ročná lehota v čase doručenia žaloby na súd neuplynula u žiadnej splátky. V tomto smere súd považuje názor žalovaného týkajúci sa začiatku plynutia objektívnej premlčacej lehoty od momentu uzavretia poisťovnej zmluvy, resp. doručenia rozhodcovského rozsudku za právne irelevantný, pretože momentom uzavretia poisťovnej zmluvy vznikla žalobkyni povinnosť uhrádzať poisťné, nie vyplatenú províziu a moment

doručenia rozhodcovského rozsudku takisto nemôže byť začiatkom objektívnej premlčacej doby, pretože až skutočným zaplatením aspoň časti sumy došlo k plneniu, na ktoré žalobkyňa nebola povinná.

Po zhodnotení vykonaného dokazovania súd uzavrel, že k začiatku plynutia premlčacej lehoty došlo v januári 2015. Súd vychádzal z toho, že od decembra 2012 do januára 2015 platila žalobkyňa žalovanému po 10 eur mesačne, trvalý príkaz bol zriadený k 12. dňu v mesiaci. Dňa 13.1.2015 zrušila žalobkyňa trvalý príkaz v prospech žalovaného a predžalobnou výzvou zo dňa 11.2.2015 vyzvala žalobkyňa žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uvedené nasvedčuje tvrdeniu žalobkyne, že do januára 2015 nevedela o tom, že platí úhrady na základe nulitného rozhodcovského rozsudku, čo zakladá bezdôvodné obohatenie žalovaného na jej úkor. Aj keď súd nemal preukázaný presný dátum začiatku subjektívnej lehoty, vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola súdu doručená dňa 10.12.2015, teda menej ako rok od začiatku jej plynutia, súd uzavrel aj bez zistenia presného dátumu jej začiatku, že subjektívna premlčacia doba v danom prípade takisto ešte neuplynula.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, najmä na skutočnosť, že súd mal preukázané, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, nárok na vydanie ktorého nie je premlčaný, súd žalobe vyhovel v celom rozsahu.

K tvrdeniu žalovaného, že aj keby hypoteticky rozhodcovský rozsudok neexistoval, nič to nemení na tom, že právny titul, dôvod a základ pohľadávky tu existuje, súd uvádza, že uplatnený nárok nebol nárokom na zaplatenie dlžného poistného, ale žalovaný žiadal zaplatenie vyplatenej provízie sprostredkovateľovi poistenia. Aj keď predpokladom na jeho uplatnenie je ukončenie poistnej zmluvy, nemožno zamieňať nárok žalovaného na dlžné poistné a na zaplatenie vyplatenej provízie, keďže ukončenie poistnej zmluvy pre neplatenie poistného je len jedným zo spôsobov zániku poistnej zmluvy. Predmetom tohto konania nie je posúdenie nároku žalovaného uplatneného v rozhodcovskom konaní, predsa však treba upozorniť na to, že pri ukončení poistnej zmluvy mala žalobkyňa podľa oznámenia žalovaného plusový finančný zostatok. Nárok na uplatnenie vyplatenej provízie od poistenej osoby sa javí minimálne zvlášťne, keďže sa od poisteného vyžaduje vrátenie provízie, ktorú mal vyplatenu sprostredkovateľ poistenia, teda od poisteného sa vyžaduje plnenie zo vzťahu, ktorého nebol účastníkom a o ktorom tým pádom nemal žiadnu vedomosť, a to tak o právach a povinnostiach dohodnutých medzi poisťovňou a sprostredkovateľom, ako ani o výške vyplatenej provízie. Takéto prenášanie povinnosti na poisteného-spotrebiteľa by súd považoval za neprijateľné a takúto praktiku ako nekalú, keďže poistený nemá žiadnu možnosť obrany. Navyše v danom prípade bola poistná zmluva bola ukončená po viac ako 2 rokoch, pričom súdu je z úradnej činnosti známe, že pri skončení zmluvy (zväčša poistnej) po takejto dobe už provízie sprostredkovateľom nie sú zrážané. Titul a dôvod pohľadávky uplatnenej žalovaným v rozhodcovskom konaní sa preto javí minimálne sporne. Tomuto záveru nasvedčuje aj skutočnosť, že po tom, ako aj tunajší súd v mnohých veciach zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach na základe žalôb spotrebiteľov, tunajší súd pokračoval v konaní o nárokoch žalovaného uplatnených v rozhodcovskom konaní (na zaplatenie vyplatenej provízie) a žalovaný vzal svoje návrhy späť v celom rozsahu a žiadal konania zastaviť. Ani táto obrana žalovaného preto podľa názoru súdu neobstojí.

Žalobkyňa si ďalej uplatnila úroky z omeškania v sadzbe 5,05 % ročne od 1.3.2015 do zaplatenia zo žalovanej sumy.

Vychádzajúc z ustanovenia § 563 Obč. zák. a podľa ustálenej súdnej praxe, pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je povinný subjekt povinný vydať bezdôvodné obohatenie prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadala o splnenie. Ak nedošlo požiadanie dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu, dňom zročnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe však nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby žalovanému.

Žalovaný ani na výzvu právneho zástupcu žalobkyne nezaplatil žalovanú sumu. Predžalobná výzva bola vyhotovená dňa 11.2.2015, žalobkyňa však nepredložila doklad o tom, či a kedy bola táto výzva doručená žalovanému, teda kedy mu uplynula lehota na vrátenie bezdôvodného obohatenia. Je možné sa domnievať, že výzva bola žalovanému doručená niekedy vo februári 2015, jednoznačný dôkaz o tom žalobkyňa nepredložila. Na priznanie úrokov z omeškania musí mať súd preukázané, od kedy je povinná osoba

.v omeškani. Súd preto v danom prípade uzavrel, že až doručením návrhu žalovanému (t.j. dňa 25.1.2016) mal jednoznačne preukázané, že žalovaný bol oboznámený s uplatňovanou sumou.

Súd preto priznal úroky z omeškania až odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu, t.j. od 26.1.2016. Výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (ku dňu 26.1.2016) bola 0,05 %, teda žalobkyňa má právo požadovať úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne.

Na základe uvedeného potom súd priznal žalobkyni úrok z omeškania v sadzbe 5,05 % ročne zo sumy 260 eur od 26.1.2016 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Trovy konania:

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p., v zmysle ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Podľa § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 7 O.s.o. súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť aj tak, že namiesto určenia výšky trov prizná účastníkovi náhradu trov konania vyjadrenú zlomkom alebo percentom. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne o výške náhrady trov konania súd samostatným uznesením.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania aj keď nemala plný úspech vo veci, pretože neúspech mala v pomerne nepatrnej časti (len v časti príslušenstva) s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.